

N. 6. 4

oo a ~~oo~~ ~~oo~~

Libb. grünet. in 8.
N_o 113.

II 1 a 113

21
Q. D. B. V.

**FRUCTUS
LINGUÆ ARABICÆ,**

Inclutæ Facultatis Philosophicæ
indultu,

DISSERTATIONE PHILOLOGICA

in
ALMA LIPSIENSI

H. L. Q. C.

ostendit

ac

d. VII. Decembr. A.O.R. M DC XCII.

publicæ *συμφιλολογούντων* disquisitioni

submitit

P R Æ S E S

M. JOH. DAVID Schieferdecker/

Weisensfeld. Misn.

R E S P O N D E N T E

JOHANNE-MARTINO Schmid/

Coburgo-Franc.

Auctior edita Anno M DC XCV.

18.

G. B. N.

FRUCTUS
LINGER ANAGNE

Incluse...

EXSISTATIONE...

ALMA MATER

COND...

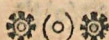
M...

JON...

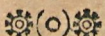
MAgnum Orbi literato
 lumen illuxisse, quan-
 do summâ Divini Numi-
 nis gratiâ, singularique
 Clementiâ hoc nostro Sæculo Ara-
 bum literæ in Europa florere cœ-
 perunt, neminem licet lateat, nec
 opus esse censeamus, istas à nobis
 suis laudibus commendari in præ-
 senti, cum jam cuivis Linguae hu-
 jus

ius gnaro perspectum fit, quantum ad occultas antea plurimas res adeundas luculentam istam faciem præferri conducat, neque ignoremus, dudum jam Viros quosdam hujus Linguae peritissimos, ut puta *CL. Erpenium, Golium, Pocockium, Hottingerum, Wasmuthum* & alios hac de re disseruisse; placet tamen hoc loco de USU HUIUS LINGUÆ MULTIFARIO proferre in medium quædam, publicoque sub dissertationis Schemate sistere. Antequam vero ipsum hoc aggrediamur, devota mente Deum ter Optimum terque Maximum supplices invocantes veneramur, velit suo nobis in hoc negotio præsidio adesse, nostrisque conatibus ex alto benedicere clementer!

§. I.

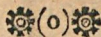
AD arcem causæ è vestigio viam adfretantes haud molestos B. L. fore nos opinamur, si circa vocis originem *αιετις* *αιετις* saltim monuerimus quædam. Arabicam

bicam Linguam ab Arabia ejusque incolis nomen traxisse nemo facile dubitârit; circa Arabiæ verò denominationem non una mens Philologorum pariter ac Historicorumprehenditur. Diversis enim diversa placet sententia. *Gabriel Sionita* & quidam alii rectè negant Arabiam juxta communem sententiam ab *ARABO* Apollinis & *Babyloniæ* filio ita vocari, sed potius ab *ARABA* plaga, prope *Medinam* sita, volunt. Sic enim ille in *descriptione Arabiæ Cap. 1. Arabia*, inquit, non ab *Arabo*, *Apollinis* & *Babyloniæ* filio, ut *Latinorum* plerique asserunt, sed ab *Araba*, plaga non longè à *Medina* sita, nomen sortita est, quam incoluit *Ismaël*, *Abrahami* & *Hagaris* filius, à quo etiam *Ismaélite* & *Hagareni* vocantur.

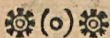
§. II.

Dicitur Ebræis *Arabia* אַרַב & ejus Populus אַרַבִּים quod ultimum quoque *turbam promiscuam* aliquando notat; & propterea Arabes ita appellari dicunt quidam, quod illis alii hinc indè populi sint admixti, ut *Scenobitæ*, *Trogloditæ*, aliique intra *Nilum* & *mare rubrum*, quos clarius paulo recenset *Dionysius Alexandr. de Situ Orbis p. 255.* his versibus:

Ἄλλ' ἤτοι πρῶτοι μὲν ὑπερ κλιτὴν λιθάνοιο
 Ἀφνειοὶ ναίουσιν ἐπωνυμίην Ναβαλαῖοι,
 Ἄγχι δὲ χαλδάσοι τε καὶ ἀγρέες δις ὄπι
 γαῖα
 Κατραμῖς ἐναίει, κατεαντία περσίδ^α
 αἴης
 Αὐτὰρ ἐρυθραίης πλωρὸν ναίουσι θαλα-
 άσσης
 Μινναῖοί τε, Σάβαί τε, καὶ ἀγχιγειοὶ κλε-
 ταβηνοί.
 Τόσσα μὲν ἀρραΐβην παθιώσα Φῦλα νέμον-
 ται.

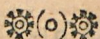
Vid. Eustathii Episc. Thessalon. in hunc locum
 Commentaria. Robertsonitidem in Thesaurο
 Ling. Sancte fol. 767. hoc nomine appellari A-
 rabes putat, quod permixti primū fuerint
 ex variis populis. Vid. h. l. *Lesuden. Spicil.*
Philol. p. 415. Sect. 20. Indole sua عربي not-
 tat Arabem & ejus Fœmininum ipsam Lin-
 guam, diciturque à Rad. عرب alacer &
 lubens fuit: Arabes enim alacres celeresque
 fuissē semper, atque ab agilitate & celerita-
 te sua etiamnum laudari constat. Sed allu-
 sio potius hæc est, quam vera Etymologia.
 Cæterum non pauca reperiuntur nomina,
 quibus Arabes insigniri solent. Dicuntur
 enim محمد و آل Populus Muhammedis;
 الكتاب

أهل الكتاب *Populus libri* ; أهل الجماعة *Populus congregationis* ; أهل المدينة *Populus Legis* ; أهل البيت *Sanctæ fidei Homines, Deoque fideles* ; أهل بيت منو *Credentes* ; أهل إسماعيل *Populus Ismaëlis* ; *הגארי* *Hagareni* ; *סרקיי* *Saraceni* ; quæ nomina ordine adducit & explicat *Hottingerus Hist. Orient. Lib. I. cap. 1.* Sed mittimus *πάρεργα* & ad rem ipsam accedimus ; eamque à commendatione hujus Linguae ordimur.

§. III.

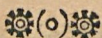
Linguam itaque Arabicam commendari optimè dupliciter posse credimus. *Primo* quidem *ab Antiquitate*. Originem enim traxisse à Jectane, Semi pronepote, multi statuunt cum *Wasmutho in Paræn. Gram. Arab.* adstipulante *Bocharto in Phaleg. Lib. II. cap. 15. p. 110.* his verbis: Imò ut rem certam assero, Jectanem & Jectanis posteros neque Arianam insedisse, neque Indiam, sed Arabiæ felicis intima, quod evincunt hæ rationes. *Primo*, nisi aliud obstat, unicuique genti natales suos referenti credi par est; *Europæi* pro Conditore suo celebrant Japhetum seu Japetum, *Africani* Ham seu Hammonem, *Ægyptii* Messem, *Syri* Aram, *Phœnices* Xvæ seu

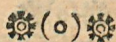
Jen Chanaanem &c. Ita pridem apud Arabes invaluit hæc opinio, Jectanem seu Cathanem (is enim apud eos est binomius) esse Arabum parentem, & repertorem Linguae Arabice. Ita statuunt Scriptores inter illos magni nominis, Joseph ben Abdillatif in opere Genealogico, & Mohammed ben Jacob Syrazita apud Autorem Alcanus &c. Plura jam è Bocharto adducere nimis longum esset, cum jam luculentum satis ac probabile sit, Autorem hujus Linguae Jectanem fuisse, ut pluribus jam demonstrabitur.

§. IV.

Alia tamen sententia placet CL. Hottin-gero, qui Chusi filium Saba, Chami nepotem, Autorem hujus Linguae statuit. Ita enim in *Smegm. Orient. Lib. cap. III. §. XXXII.* de Lingua Arabica: *habuit hanc primivm,* ait, *Chusi filius Saba, Chami nepos, & cum hoc Sabæi; quam ab iisdem dein etiam didicerunt Ismaélite, qui partem Sabæ Borealem, quam desertam Arabiam vocant, habuerunt.* Huic & suffragatur Brian. Waltonus, *Diff. de Linguis Orientalibus, p. m. 73. 74.* Ast de Phalego dicitur *Genes. X. 25.* illum ea de causa כִּי בִרְמוֹ בְלָגָה וְחָרָץ vocatum fuisse, quia

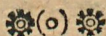
quia in diebus ejus divisa fuit terra. Per hanc autem divisionem etiam divisionem Linguarum intelligi volunt nonnulli cum *Leusdenio*, qui expressè asserit, temporibus Phalegi Linguarum divisionem esse ortam, aitque hanc causam divisionis terræ fuisse; vid. *Ejus Phil. Ebr. diss. XIX. & Augustin. de Civit. Dei Lib. XVI. cap. 11.* Quid itaque obstat, quo minus hanc Linguam ab ejus fratre Jectane inventam esse statuamus? cum filios ejus orientem versus habitasse Scriptura asserat, eumque primogenitum suum vocasse **תִּמְנָן** quod ipsum origine Arabicum esse dicunt nonnulli derivatum à verbo *no extendis, produxit, procerus fuit &c.* idque per Articulum **J** innui, indeque luculentum testimonium, Jectanem Arabicam primum caluisse Linguam, elici posse credunt, quippè qui primus ejusmodi nomen filio suo imposuerit, ac eo quasi votum intenderit, ut Deus hujus familiam aliquando extendere atque producere, ipsum verò Almodad procerum magnumque facere velit. Ita constat quoque totam ferè Schemi, & per consequens Heberi familiam Arabiam incoluisse, ut colligere licet ex *Patricide*, ab *Hottting. Smegm. Orient. Lib. I. p. 269.* citato, qui ex Schemi posteris fuisse ait *Babylonios, Persas,*

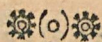
Chorasaneos, Pharganeos, Sindeos, Hindeos, Feziraeos, Zineos, Hebraeos, Jamneos, Thaiseos, Femaneos, Bachraneos, (Ishareos) & varia Arabum genera. Cui sententiae quoque favet Golius, qui in Pref. Lex. Arab. Lat. asserit, in ipsa Heberi familia primum natam hanc Linguam esse. Vide insuper Ed. Pocockij Orat. Carmini Tograi praemissam, & quae de Sabeis dicat Jobus Ludolfus in Histor. Aethiop. L. II. c. 3. N. XVI. & in hunc locum Comment. fol. 226. 227. it. Lib. I. c. 1. N. XX. & Comment. f. 66. 67. De his plus satis in praesenti.

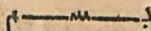
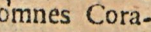

§. V.

Linguam hancce *Secundo* commendari posse videamus à *Suavitate & Elegantia*. Consistit autem illa 1.) in *Vocum Copia*. Quanta ea sit, facile cognoscet, qui unicum saltem *Golii* aut *Meninsky* Lexicon viderit. Nullam enim unquam in iis reperiet vocum inopiam. Sic in priori Lexico unicam vocem *infartunium* (tacemus alias) ab Arabibus ferè Sexagies exprimi scimus, adeò divitiis & abundantia vocum Lingua hancce pollet. Recensione digna sunt hoc loco *Pocockij* verba, quae habet
Orat.

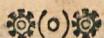

Orat. jam citata: In ea (Lingua Arabica) tanta est Synonymorum varietas, quae Auditorum ad stuporem adigat. Tanta ea, ut saepe vel diversorum nominum unam eandemque rem significantium enumeratio & explicatio justam voluminis integri materiam praeberint: sic doctissimo Grammatico, Chalavveihî filio, unius Libri subjectum, Leonis, alterius Serpentis nomina suffecerunt. Nec mirum est cum Leonis quingentas, Serpentis ducentas appellationes diversas collegerit. Sic Hamzah Ebno'l Hasan, Mel octoginta nominibus appellare noverat, nec totam tamen ejus nomenclaturam absolvisse compertus est; nec ille (credo) qui Ensis triginta duo, vel Lapidis septuaginta tenuerat. Ex his de reliquis conjecturam ferre licet. Hæc Pocockius, quem & de sequentibus adeas. Epithetorum insuper copia apud Arabes tanta est, ut in Libro aliquo precum MS. quem possideo, de Deo ultra 250, ejusmodi attributa serie quadam recensat Autor. Sic & in alio, 100. precum formulas continente, singulis precationibus Epitheton Nominis Divini est præmissum. Consistit porro Linguae suavitas 2) in Phrasologia Nitore, qui tantus est, quantum in alia Lingua aut vix aut nunquam reperias. Quæ enim elegantia, quan-

quantaque gravitas trito illi :   quo omnes Corani Suratae, plurimique Libri, preces & Epistolae inchoantur, inest! Verti vulgò solet *In Nomine Dei Misericordis Misericordis.* Ubi observant Corani interpretes aliique Arabum Philologi, primam vocem plerumque à Scriptoribus extendi solere hoc modo: ad contestandam erga Divinum Numen reverentiam; Illi porrò vocem seu coincidere, ita tamen combinatas majorem habere energiam ajunt, ut significant *summe Misericordem.* Cui & *Beidavi* addit, seu majorem Misericordiae ac Bonitatis perfectionem denotare, internam nempe, seu etiam communem in credentes pariter atque incredulos effusam; autem externam, suoque effectui perceptibilem, vel particularem, quae solos fideles spectet. Paraphrasis quoque Persica *Hoseini* in hac formula per seu Deum intelligit quatenus essentiam omnibus & vitam impertit; per verò, quatenus ea sustentat atque conservat. Qua de re pluribus legatur *Gohi Gram. Arab Erpen. p. 179.* & *Chardini Persianische Reisebeschreib. p. 331. S. 4.* *Votivam Perfarum avem in fronte*
Dis-

Dissertationis hifce vocibus concinnatam vide. Placet hoc loco animi causa ridiculam lectionem & explicationem triti hujus addere, quam habet *Georgiewiz* in libello *de Turcarum moribus*. Accipe, *L. B.* istam, & compone frontem. *Singulis*, ait, *Alchorani capitulis* præscribi solent sermone Arabico hæc verba: *Bi sem Allabe el Rahmine el Ruoahim*; quorum interpretatio hæc est: *Bi*, id est in: *Sem*, id est Nomen: quasi dicat in Nomen; *Allabe*, id est DEI: *el Rahmine*, id est, Misericordiae: *el Ruoahim*, id est Spiritus eorum. His subnectit sequentia: Sciendum, quod Lingua Arabica multum affinitatis habeat cum Hebraica & Chaldaica, qua committo iudicio Virorum cognitionem habentium Hebraici sermonis, vel etiam utriusque; nam *Sem* & Hebrai dicunt, quod significat Nomen: *Allah*, apud Arabes, *Elohim*, apud Hebraeos & Chaldaeos. *Rhaman* utriusque nationis est vocabulum, quod significat Misericordiam, ita quoque & *Ruoah* Spiritum significat, & addita in fit pluralis; nam Hebraica pluralia plerumque in *im* terminantur. Post paulo ex hoc mysterium Trinitatis elici posse, perque Deum Patrem, per Misericordiam Filium, per Spiritum

ritum eorum *Spiritus Sanctum* intelligi ait, atque Muhammedem quoque Trinitatem, credidisse parum abest quin asserat. Vides, quæ ex inscitia Linguæ hujus oriri possit opinio, inepta planè risuque dignissima! Verum, ad rem é diverticulo redeamus. Exempla jam allato à nobis parallela ex solo Corano adducere penè multa possemus, ni brevitati studere constituissemus nobiscum. Unum hoc dixisse operæ pretium ducimus, unicam in Arabicis Radicem sapius triginta, aut quod excurrit, inferre significata, utpote quæ pro diversa Conjugatione non solum sint varia, sed & in singulis Conjugationibus abundant, ut facilè illi perspectum erit, qui Musas hujus Linguæ vel à tergo salutavit. Vid. & conf. per omnia *CL. Pocockius loc. cit.*

§. VI.

Specialius nunc paulò de *Usu* erit, disquirendum. Offert autem sese in primo statim limine *THEOLOGIA*, ubi Usus hujus Linguæ penè incomparabilis cernitur. Obtinet ille *I. in s. Contextu Veteris Testamenti*, ut ex sequentibus colligere est. *Primo* facit hæc Linguæ ad *solidam Hebraismi intel.*

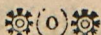
telligentiam. Non enim pauca inuenies vocabula, quorum thema etfi Hebraicum sit, apud Hebræos tamen exoletum non nisi ex Arabica peti potest Lingua. Est enim ista Thesauri materni custos fidissima. In frontispicio statim Sacri Codicis *Gen. 11.* tria occurrunt vocabula, quæ originem huic Linguae debent. *Prima* vox est אלהים quam, etfi alii ab אלהי alii ab אלהי juravit, originem ejus petant, derivari, optumè posse ab Arabico الله coluit, adoravit, (undè & ipsis Arabibus est الله Deus ille Optimus Maximus,) censent plurimi Philologorum, atque ita adorandum colendumque Numen notare ajunt. De qua re leg. *Robertson. Diss. de X. Nominibus Dei Hebraicis; Wasmuth. Paragramm. Arab. Leusd. Phil. Hebr. Diss. XXXII. & alii.* *Secundæ* vocis אלהי thema undè petes elegantius, quam ab Arabico الله Altus fuit? Undè & الله Cælum ab altitudine dicitur, alia licet Etymologia placeat Lexicographis quibusdam Hebræorum quorum diversas sententias collegit *Robertson, Thes. Ling. Sanct. R. אלהי f. 1216.* *Tertiam* tandem vocem אלהי deduci eleganter quibusdam constat à *Rad. أرض* quæ humilem ac depressum, amœnum ac conspectu gratum, item gravem esse notat, quod ipsum de Terra dici

❁ (o) ❁

dici posse quis negabit? Vid. Pocock. *Not. Misc.* p. 34, *Hoing, Smegm. Orient. Lib. I. Cap. V.* p. 69. Exempla jam alia sicco transimus pede, quoniam in *Hotting. Smegm, Or.* p. 116. & *Clar. Cellarii Tract. de Usu Ling. Arab. Etymologico Ordine Alphabetico conscripta ejusmodi vocabula*, L. B. plura cognoscet.

§. VII.

Satis itaque constat themata obsoleta seu deperdita ex hac restitui Lingua commode posse, quod & *Bochartus* asserit in suo *Phaleg. Lib. I. cap. XV.* p. 65. his verbis: *Ad Hebrae Linguae perfectam cognitionem multo plus confert (Lingua scilicet Arabica) quam creditum est hactenus; quod Hebraorum in Scripturam commentaria nocent, qui, quoties haeret calculus, ad hanc Linguam confugiunt, tanquam ad sacram Anchoram.* Idem *Doctiss. Waltonus Praef. de Bibl. Londin.* p. 43. & *Diss. de Linguis. Orient.* p. 77. 78. affirmat: *Maxima tamen, inquit, ejus (Arabicae Linguae) utilitas est necessitas ad Linguam Hebraeam & Sacra Biblia intelligenda, cum Hebraica Lingua, quae mutila & exigua ex parte in V. T. reliqua est, ex Arabica, quae adhuc integra, suppleri & disci possit: multa enim*

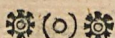
enim vocum *Hebraicorum Radices Arabicae* sunt, unde *Hebraica vocabula*, quae semel in *V. T. Testamento* occurrunt, ex consuetudine *Arabici sermonis* exponenda statuit *Aben-Esra Comment. in Cant. Salomonis* ob *Linguarum affinitatem*. Sic & *Petrus Ravanelus Bibl. Sacr. p. 296.* Adde, quod *Aben Esra*, referente *Paulo Fagio*, super *Gen. l. 1.* asserat אֵשׁוּר idem significare quod *altum vel supra*; quae *Etymologia* caelo optime convenit: Id quod probat ex *Lingua Ismaelitica*, quae plurimum affinitatis habet cum *Lingua Hebraea*. Conf. hoc loco *Noldii Concord. Particul. p. 1044.*

§. II. X.

Secundò hæcce *Lingua integro* inservit explicando *Libro Jobi*, quippè ubi frequentes sunt voces & phrasæ *Arabismo* debita. Ita enim *Bochartus loc. cit. Arabismis* referti sunt, ait, *Scripturae Libri Poetici, Jobi maxime*, ut pridem observavit *Hieronymus*. Accedit ad hanc sententiam *Hottingerus Smeqm. Orient. Lib. I cap. V.* his verbis: *Sanè nondemum* Ἰβητικὴ ἢ αἰγυπτιακή creditum, *Jobum cum Arabica Lingua plurimam habere societatem*, *Hieronymi jam iudicium* fuit *Pref. in Daniel.* quod

**

quod tanta nonnunquam Viri magni exceperunt reverentia, ut vel hanc unam ob causam dignam estimarint Linguam Arabicam, que foro Theologico commendetur. Vid. insuper Walton. loc. cit. & Verba Francisci Gomari, que recenset Hotting. Thes. Phil. p. 505. De Jobo jam, ejus Patria, numque Librum suum Arabicè scripserit, isque à Mose in Linguam. Hebræam translatus sit, ut putant Hebræi quidam apud Genebrardum in Chron. p. 67. & Gregor Magn. Lib. 20. Moral. cap. 25. jam non differendi tempus erit, cum de ista re fusè scripserint Hotting. Thes. Phil. Lib. II. Cap. I. Sect. 3. Leusden. Phil. Hebr. Diff. VIII. & Clav. Hebr. in Job. p. 468. aliique. Præstat in præfenti asserti in medium proferre testimonia nonnulla. Cap. XVI. 15. vox *גַּרְדִּי* cutis, est merè Arabica, nempè *جال* (quod idem significat) à Rad. *جال* percussit læsitque in cute; Jobi itaque cutis percussa, ulceribusque læsa hoc ipso innuitur. Sic Cap. XXIV. 8. verbum *רֹטֵב* virescere, humidum esse; & Cap. IIX. 16. *רֹטֵב* humidus, succiplenus, optumè redditur ex Arabico *رطب* humidus fuit, & *رطب* seu *رطب* humidus, virens, recens. Vocem porro *יִכְבֵּר* Cap. XXXV. 16. & *מְכַבֵּר* Cap. XXXVI. 31. unde Nomen *כְּבִיר* multus magnus, in solo reperies Jobo: Ecquid

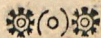
quid verò Arabibus usitatius formulâ istâ,
quæ in Magna Dei veneratione aut invocacione,
maximèquæ à præconibus Muham-
medicis ad plebem è pinnis dici solet: & *Al-
lâhu Magnificus seu summus!* Thema
est *Al-Allâhu Magnificus fuit, magnificet, magnum
predicavit &c.* Plures voces integrasque
Phrases, quæ Arabismum sapiunt, vide apud
*Hotting. Thes. Phil. Lib. II. Cap. I. Sect.
III. & Anal. Hist. Theol. Diff. VI.*

§. IX.

*Tertiò Ritus non solum, verum & Ce-
remonie Veterum, quarum passim in S. Con-
textu fit mentio, magnam ab Arabismo fœ-
nerantur lucem, id quod patet ex sequenti-
bus. Ezech. XXI. 21. mentio fit Oraculi sagit-
tarum, de quo Steph. Morinus diss. de Orac.
p. 199. ita loquitur: Rex Babylonie anceps quo
arma inferret & in bivio constitutus ante se vi-
deret Rabatham Ammonitarum & Jerosoly-
mam, consulit Deos suos, & ut vult Hie-
ronymus, utriusque urbis nominibus harum
Urbium duabus sagittis inscriptis eas miscet, &
in Pharetram cum fasciculo conjicit, ut ea
Urbs, cujus nomen prior educta sagitta pro-
ferret, prima oppugnaretur, quod Jerosoly-*

** 2

me

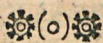

ma iusto DEL iudicio contigit. Græci hoc Oraculum *βελουμαντιαν* dixere. Idem ferme mos erat apud Arabes & divinationis modus, quem vulgo *الانزالام* vocant. Cum suscipiendum esset alicui iter, vel aliud quidpiam magni momenti agendum, tres vasculo iuclusas consulere sagittas solemne habebant. Quarum *prima* *اسم ذى رب* *jussit me Dominus*; *secunde* *ذهاذي رب* *prohibuit me Dominus*, inscriptum: *Tertia* vero nulla nota insignis erat. Unam harum manu extrahenti si illa occurreret, quæ juberet, a lacri animo pergere; si illa, quæ veteret, desistere; quod si tertia, reponere donec alia prodiret, consueverant. *Vid. Poscock. p. 329. & Hotting. Anal. Hist. Theol. p. 260. 261. ut Noldii Concord. Particul. p. 895. 896.* Aliud quoque sortilegii genus habes apud *Eundem Hott. Hist. Orient. Lib. I. cap. VIII. p. 269. 270.* Sic *Ezech. VIII. 14.* ait Propheta,
וּיבֵא אֹתוֹ אֱלֹהֵי פֶתַח שַׁעַר בֵּירוֹ
יְהוּדָה אֲשֶׁר אֱלֹהֵי הַצְפוֹנָה וְהַנְּהַל שָׁם
הַנְּשִׁימוֹת יֹשְׁבֹת מִכְּכֹת אֵת הַתְּמוֹ
Et deduxit me ad ostium portæ domus Jehovæ, quæ est ad Aquilonem; ubi ecce mulieres sedebant, descentes Thammuz. De quo apud Arabes plorandi ritu ipsoque Thammuz vid. *Golis in Alfrag. Nota p. 18. & Hotting. loco jam cit.*

cir. Videmus itaque ritus hosce ex Veterum
Historia Arabum cognosci optumè posse.

§. X.

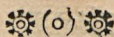
Quartò denique juvat nosse Linguam
Arabicam ad conciliationem & explicationem
Homonymorum, quæ varias interpreti moras
injicere possunt, & à doctissimis interdum
non satis attenduntur. Rem exemplis de-
clarabimus. Vox **נפש** Hebræis non Ani-
mam tantum, sed & corpus, idque exani-
me, Hagg. II. 14. Levit. XIX. 28 & XXI. 1. de-
notat: Arabibus eadem voce **نفس** Ani-
ma & corpus exprimitur. Illis porrò **נָתַן**
est dare & accipere, hinc non malè Eru-
diti opinantur, Hebraicum **נָתַן** inde & ob-
tinuisse significationem hancce, eaque pro-
pter, cum Ps. LXXVIII. 19. legatur **לָקַחְתִּי מִתְּנוּנָה**
Accepisti dona, Arabem non so-
lum haud incongruè transtulisse **وَأَعْطَى**
وَأَوْهَبَ sed ipsum Apostolum Eph. IV. 8. per
ἐδώκε δώματα, & ibidem Arabem **وَوَهَبَ**
وَأَوْهَبَ & dedit dona, expressisse. Lo-
cum adhæc Mich. V. 2. coll. cum Math. II. 6.
ubi circa vocem **לָקַחְתִּי** magnæ moveri solent
controversiæ, explanatum vide apud Pocock.
Not. Miscell. cap. 2. & alios.

§. XI.

Addimus jam quædam de variis *V. T. Versionibus Arabicis*. Prodierunt autem translationes vel Universales, totius nempe *V. T.* vel particulares, quorundam duntaxat Librorum. Prostat *Universalis 1.) R. Saadia*, qui התאן audit, de qua *R. Gedalia* in *Schalfsch. Hakkabb. p. 38.* scripta ejusdem recensens ait: **ועפיהתורה ברשון ערבי ומביאו ין עורני כפרש ברנאשרי.** (*Raf Saadia*) *transtulit etiam legem in Linguam Arabicam, quam adducit Aben Esra in Parascha Bereschit, Vid. & conf. Dar. Gans in Zem. Dav. P. 1. p. 52.* De hac Saadia paraphrasi *Erpenius* quoque *pref. in Pentat. Arab.* loquitur: *Saadus Gaon Judeus undequaque doctissimus omnes V. T. Libros in gratiam suorum longè lateque per universum Imperium Saracenicum in Asia Africaque dispersorum in sermonem olim transfudit Arabicum. Conf. & hoc loco Walton. Diss. antè cit. p. 79 80. 81. ut & Petri Dan. Huetii Lib. de Clar. Interpr. p. 131. seqq.*

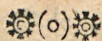
2.) *Alia elegans apud Arabes Christianos nata*, cujus exemplar primum in Bibliotheca Francisci Savari de Breves extitisse, post verò Bibliothecæ Regiæ Parisiensi insertum asserit *Hotting. Thes. Phil. l. cap. III. p. 267.* Inter *Particulares* translationes extat

extat *Thomæ Erpenii Pentateuchus*,
operâ Judæorum Maurorum confectus, de quo
quid ipse senserit Auctor ex præfatione ejus
colligere est. Alium *Ibn-Sinæ Pentateuchum*
asservari in Bibliotheca Laurentiana ait *Hot-
ting. loc. cit.* assèrente idem *Walton. loc. sepins
cit.* quorum primus & sub finem Geneseos
fabulam de Esavo, & Ægyptiis adjectam,
plurimisque in locis mendosè maleque ver-
sum esse, ostendit. *Paraphrasis Psalterii*
prodiit 1. *Romana* à Victorio Scialac Ac-
curenfi & Gabriele Sionita Edeniensi, Ma-
ronitis è monte Libano cum Versione Lati-
na Romæ 1614. edita. 2. *Nebiensis*, quæ sa-
tis mendosa deprehenditur. Tacemus jam
Ægyptiacam & Syriacam à Nebiensi ad *Pf.
XIV. & LXXXIV.* allegatas. *Conf. & h.l.R. Si-
monis, Hist. Crit. V. T. Lib. II. cap. XVI.*

§. XII.

Cernitur II Usus haud exilis in *S. Con-
textu Novi Testamenti*, cujus Versio-
nis editio gemina nobis innotuit potissimum,
Romana videlicet, & Erpenia, quarum po-
strema cuivis satis erit cognita atque perspe-
cta. *Primò enim multa illustrantur loca &
explicantur*; v. g. 1. *Joh. V. 21. Φύλάξατε ἐ-
αυτὰς ἀπὸ τῶν εἰδώλων, caveate vobis à Si-*

mulacris, eleganter reddit Arabs: أحفظوا
 من عبادة الأصنام *custodite*
vosmet à cultu Idolorum. Ita Rom. III. 28.
 ubi in fontibus est: λογίζεσθαι ἐν πίσει δι-
 καιθῆσθαι ἀνθρώπου, arbitramur igitur fide
 justificari hominem &c. Arabs habet: فنعلم
 الآن أن الإنسان إنما يتبرر
 بالإيمان. Certo igitur nunc scimus quod ho-
 mo duntaxat justificetur per fidem; Idem
 Matth. VI. 11. τὸν ἄρτον ὑμῶν τὸν ἐπιπέσιον pa-
 nem nostram quotidianam, nervosè atque
 Emphatice interpretatur ita: خبزنا كافنا
 panem nostram sufficientem, seu ut Syrus
 effert: لندنا *panem indigen-*
tiae nostrae, i. e. quantum ad sustentationem
 nostram sufficit, quantumve indigemus.
 Vid. Dilherr, *Eccl. Sacr. dict.* XI. p. 46. Alia
 jam hujus rei proterre exempla superfedemus.

§. XIII.

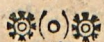
*Secundò Paraphraſtes hicce nunquam
 sine eleganti aliqua formula librum aliquem
 auspiciatur & claudit. Initio plerumque
 hoc voto felix rei auspiciam precatur:*
 بسم الأب والابن والروح القدس
 أحد

In Nomine Patris , Filii
 & Spiritus Sancti, Dei Unius ! In fine
 cujuscunque Libri subjungit breve quasi &
 fuccinctum; Evangelistæ aut Apostoli curri-
 culum vitæ , additis variis scitu dignissimis,
 ut ex clausulis Evangelistarum, quarum duas
 jam subjungemus , claret : 1.) *Matthæi*:

كامل نسخ بشارة مثنى الرسول
 وكان كتبها بارض فلسطين
 بالهام روح القدس عبرانبا بعد
 صعود ربنا يسوع المسيح بالجسد
 الي السماء بثمان سنين في اول
 سنة من ملك اقلوديوس قبصر
 ملك الروم: والمجد لله دائما ابدا:

*Absolutum est exemplar Evangelii Matthæi
 Nuntii, & scripsit illud in Terra Palestina du-
 ctu Spiritus Sancti Lingua Hebræa, post ascen-
 sionem Domini nostri Jesu Christi corporalem,
 in caelos Anno 8. à Regno Claudii Caesaris Re-
 gis Romanorum. Sit Gloria DEO perennis in*

كملت بشرة يوحنا (2.) *Johannis*
 بن زبدي الرسول احد الاثني
 عشر كتبها باليونني لاهل مدينة
 افسوس بعد صعون مرنا الي
 السماء بالجسد بثلاثين سنة في صلالة
 تپرون ملك الروم وكميل
 بكمالها الاربعة الا ناجيل المقدسة
 اربعة انهار الحياة والمجد لله

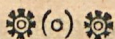
أبدا *Absolutum est Evangelium*
Johannis Filii Zebedaei Apostoli unius è duo-
decim, scripsit id Lingua Graeca populo Ur-
bia Ephesina post ascensionem Domini nostri in
cælos corporalem Anno 30. Regnante Nerone
Rege Romano. Et absolutum est in absolutio-
ne quatuor Evangeliorum sanctum quadruple:
flumen vite. Gloria sit Deo perennis in Secu-
la! Vides, quantâ elegantia epiphonema-
ta singulis adjecerit Paraphrastes. Plura
habentur in ipso Kirstenio qui Vitas Evange-
listarum Vratislavia A. C. 1668. edidit, &
apud Hotting. Anal. Hist. Theol. à p. 275. usque
ad 281. ubi & Usus harum Versionum E-
lenchti-

lenchiticum & Exegeticum. à p. 265. ad
282. clarius paulò cognoscere licet.

§. XIV.

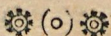
Videamus jam III. quantam hæc Lingua
Theologiæ Historiæ facem accendat.
Quantum enim est, nati Muhammedismi tem-
pora ostendere posse, dogmata, variosque
ritus ac Ceremonias ejusdem, statum Chri-
stianæ Ecclesiæ ab Orientali Anti-Christo
infestata, ipsiusque Anti-Christianismi Ori-
entalis rationem, nosse; scire quoque, un-
dè agyrta iste Muhammed sua derivet incu-
nabula, qualem & undè sibi religionem cu-
derit, quid Alcorano demandaverit, qua-
re à Coreis chitis & Meccensi Magistratu
Meccâ ejectus Medinam se contulerit, (quam
fugam & vocant Arabes) quos hostes
devicerit, quos subruerit, quos successores
reliquerit, quæ inter Muhammedanos Sectæ
prodierint, & quæ sunt alia ejusmodi scitu
necessaria! Cuncta hæc undè cognoscas ac-
curatius, quam ex ipsissimis Arabum mo-
numentis Historicis? quorum celebriora
sunt *Saidi Patricidis Historia* à tœdere A-
dami ad Annos fugæ Muhammedicæ, & *El-
macini Historia Saracenicæ*, de quibus, ut
&

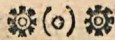
& aliis vid. *Hotting. Hist. Sac. Sæc. X. Sect. I. p. 34. seqq. & Smegm. Orient. Lib. III. part. II. Cap. 2. p. 71. seqq.* Ubi & plura scripta reperies Theologica ab Arabibus edita, quæ *Theologiæ* quoque *Præcticæ*, *Polemicæ* ac *Dialecticæ* inserviunt, quorum usum jam sigillatim ostendere brevitatis studio, cum jam cuivis innotescat facilè, prohibemur.

§. XV.

Jam in *JURISPRUDENTIA* an commodi quid afferat notitia Lingvæ Arabicæ dispiciemus. *Erpenius Orat. de Ling. Arab. p. 33. Libros*, ait, *morales, politicos & Legales nec paucos habent Arabes nec exigua molis.* Hinc & *Wasmuth. Paræn. ad Gram Arab. Sufficiat igitur*, inquit, *dixisse* *Œro* quidem tam commendatam esse debere Linguam Arabicam, quam commendatione dignissimum est, *Leges, instituta & placita* tot *Orientis Sapientum*, adeoq; *justitiam ipsam totius Asiæ atq; Africæ & magni illius Imperii Saracenicæ cum Romano & Patrio Jure conferre posse, quæque inde Patriæ suæ ac civium salutis accommodata sint, prudenter ac salubriter nosse attemperare.* Quadrare quoque huc videntur, quæ habet *Dillherrus Disput. Acad.*
Tom.

Tom. II. p. 76. 77. Etiam si curiosum forte quibusdam videtur, in ea, qua multis abhinc seculis & locis quam maxime diffisis, acta fuerunt, inquirere: Nos tamen infantis potius quam hominis studiosi esse existimamus, ea, que ante nos gesta sunt, ignorare: Præsertim si vel aliorum Scriptorum mentem inde melius possimus percipere, vel vitam nostram instituere melius. Inter ista meritiò referimus *σκοπελισμὸν* cuius L. 9. ff. de Extraord. Crim. Ulpianus meminit. Lex est ista: Sunt quedam, que more provinciarum coercionem solent admittere, ut puta in provincia Arabia *σκοπελισμὸν* crimen appellant, cuius rei admissum tale est: Pleriq; inimicorum solent prædium inimici *σκοπελίσαν* i. e. lapides ponere, indicio futuros, quod si quis eum agrum coluisset, malo letho periturus esset &c. Locus extraordinarii huius criminis fuit Arabia, nimirum Petraa. Reliqua legantur in ipso Autore. Constat hinc, expositionem huius Criminis non aliundè magis, quam ex Historia peti posse Arabica. Plura qui de Ufu hocce volet, adeat *Erpenium*, qui hac de re varie differit in suis Orationibus, & *Pocockium Or.*
cit.

J. XVI.

Arabum porrò Literaturam ex *MEDICINA* quoque haud exilè obtinuisse nomen, jam in vulgus notum est. Optimam quippe Medicorum cognitionem è Scriptoribus Arabum Medicis, quibus superbiit ista Regio, esse petitam, quis ignorat? Sic tempore Mustarschedæ excelluit inter Medicos *Abu - Zelt Omniades*, teste *Juch. f. 149. a.* Celebratissimum tamen fuit *أبو علي ابن سينا* *Abu - Ali Ibn - Sina*, qui vulgò *Avicenna* vocatur, ab Andrea Alpago Latinè versus vitamque ad annum 155. produxisse perhibetur; scripsit is Canones Medicos, de Medicamentis simplicibus, & plura, quæ recenset *Hotting. Hist. S. N. T. Sec. XI. Sect. II. p. 261.* Vid. h. l. *Huerius Lib. de Clar. Interpr. p. 184. seqq.* Ad palatum hoc loco *Petri Kirstenii* Vratislaviensis sunt verba, quæ habet in *Præf. Gram. Arab. Cum ad Medicinæ praxin accederem, en invenio & multos scriptis ac voce sua Præceptores meos. hæc & similia proferre judicia: qui Medicus bonus vult fieri Practicus, bonus necesse sit Avicennista; (sic enim illi loquebantur) itemque cum Medici alicujus, qui ad opera praxeos accedere vellet,*

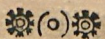
vellet, fieret mentio, audiri non raro à praestantissimis Medicis antiquis quæsitum fuisse: Estne bonus Avicennista? quod cum affirmaretur, responsum fuisse ab ipsis: ergo necessario erit bonus practicus. Hæcille. Confer. Joh. Elichmanni Epist. de Usu Lingu. Arab. in Medicina, Fene anno 1636. impressa. Multum quoque studium Medicum **ابن سينا** Ibn-Raschid, i. e. Averroi, Avicennæ Amulo debet, Cordubensium Medico ac Philosopho illustri, qui & Scholia in Institutiones Medicas Ibn Sina conscripsit, & cui Anni attribuuntur 135. Vid. Buch. A. C. 1145. & Hotting. loc. cit. **Alharithium Ebn Chaldanar** **طبيب العرب** dictum, & ipso Muhammede antiquiorem fuisse, ait Pocock. loc. cit. Præter hos floruere maximè Muhammed filius Zacharie, Ibn-Abi Zadeck, Ibn-Omar samarcandus, Mahmud Ibn-Zain, Masud Ibn-Hacimodini, Alhosna, & complures alii, quorum nomina & scripta recensentur in Hotting Smegm. Orient. Lib. III. part. II. p. 212. seqq. & Wolfg. Justi Chron. Med. p. 96. seqq. Sunt & inter Manuscripta, quibus gloriatur Insignis hujus Academia Bibliotheca Paulina, Libri non pauci ab Arabum Medicis

con.

conscripti & Latine versi , prout claret è *Catalogo MS. à B. Fellerò edito*. Multi quoque Arabes Græcorum Libros Medicos transfulerunt in Linguam sibi vernaculam ; notisque illustrarunt , qui minimè contemnendum Medicinæ Studiosis præbent usum, quod ipsum nostrates Medici hoc sæculo illustres testati sunt , quos inter haud postremus *D. Guernerus Rolsincius* , Medicus quondam Jemensium Celeberrimus , qui , præcepta Medica tradens atque inculcans è Cathedra aliis, multa , quinimò plurima , ipsissimis Arabum verbis declarare atque illustrare haud erubuit. Ita & *Erastus de causis morborum pag. 99. Arabibus deberi, ait, restitutionem Medicinæ in Europa* , teste *Hottinger. Anal. pag. 292. seqq.* Tacemus sæpè citatum *Jac. Golium & Petrum Kirstenium* , Medicum Vratislavientem, cum quantis sumptibus literas Arabicas fundi curaverint & varia Opera ediderint, satis innuit, & alios.

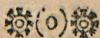
§. XVII.

Ultra hæc *PHILOSOPHO* quoque Sermonis hujus notitiam fructum præbere utilitatis , persuasissimum est. Musas enim Philosophicas ab Arabibus præ cæteris excul-

excultas scimus. Ita nar' ἐξοχὴν Philosophus
audit يعقوب ابو يوسف بن ااصحق الكندي
Jacobus Abu Joseph, Filius Isa-
aci, Cendæus. Æmulus hujus erat ابن
راشد *Ibn-Ra-schid*, cui successit *Ibn-*
Chalican, (quem *Sionita de moribus Ori-*
ent. p. 281. Celeberrimum omnium Ara-
bum fuisse Philosophorum asserit,) aliique
quam plurimi. Libri aliquot *Aristotelis A-*
rabicè adjectis Scholiis extant, qui *Avicen-*
na tribuuntur à nonnullis, quippè qui
Medicus non solum, verum & Philosophus
Arabes inter ad maximam laudem insignis
audit. De quo imprimis *Pocockium in Or-*
cit. consule. Habere suas hac in re partes vi-
dentur verba *Ludovici Vivis de caus. corrupt.*
Art. Lib. 5. p. 179. Sed enim vero neque hac ipsa
Aristotelis Volumina (de *Physica*, prima Phi-
losophia, Cælo & generatione) potuerunt in-
telligere, primùm propter lucutionem astrictam
& ex brevitate obscuram: hinc propter intri-
catas & obliquas sententias: tum etiam ob im-
modicas subtilitates, quibus *Aristoteles* plerum-
que non exacuit ingenia, sed perturbat & fran-
git, tenebrasque & hallucinationem inducit a-
ciei mentis, dum conatur minutias quasdam sub-
tilissimas

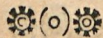
tilissimas ostendere & inuiles per se, & que in-
 uentionem obtutus ingenii subterfugiant ac fru-
 stentur: non aliter quam si fila monstrare quis vel-
 let rudentium illius navis quam Myrmecides fa-
 bricatus est, apicula contactam: vel dispan-
 etiunculas Iliados, quae nuce capiebatur. Ta-
 les sunt illius Libri, Graecè quidem ut ab eo sunt
 perscripti, nam Latinòs ita legimus, ut a-
 nigmata audire Te credas, non planum sermonem
 atque explicatum, quales inter se homines
 consueverunt usurpare. Dicit aliquis grave
 incommodum, sed ideo tolerabile, quod ad iuue-
 mur bonis interpretibus ac explicatoribus ab A-
 rabia uoque accitis: quibus tandem? Versio-
 ne Arabica & Commentariis *Aben-Rois*,
 quem Philosophi de nostra Schola, qui post eum
 scripsere, ita sunt amplexati, ut pene Autho-
 ritati Aristotelis adequarint &c. Sed merè
 sunt Ironica, ut è præcedentibus videre li-
 cet, quae legas in ipso Autore & apud *Hottin-*
gerum Hist. Sac. N. T. Sæc. XII. In con-
 trarium nobiscum propendet *Gerard. Joh.*
Vossius præf. in Lib. de Idol. Gentil. Arabes, ra-
 tus, Philosophos Aristotelis mentem longè sa-
 gacius perspexisse, quam Græcos vel Latinos.
 Præter *Avicennam* & supra notatus *Ibn-*
Chalican Rhetoricam LXX. Librorum, Com-
 mentarii instar in Aristotelem, conscripsisse,
 dicitur.

dicitur. Sic & Scholia quamplurima in Aristotelis opera, & scripta permulta Philosophica Arabum tradit *Hotting. Smegm. Orient. loc. cit. p. 219. seqq. & Anal. p. 253. seqq. Conf. & hoc loco Huerius de Clar. Interpr. p. 154. seqq. & 178. seqq.*

J. XIII.

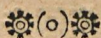
Mec minus in *ASTRONOMIA* celebrata in vulgus Laus Arabum semper. Hinc quoque isti studio Lingua hæcce quæstuosissima cernitur, sine cujus cognitione quid Zenith, quid Nadir, Azimuth, Almukantarrath aliaque ejus generis voces sibi velint, ignoramus, nisi alieno vitulo arare velimus. Autor *Zemach David Albatenium seu Muhammedem Aractensem Tabularum Astronomicarum inventorem* statuit. Inter omnes tamen Arabum Astronomos *Muhammed Fil. Ketiri Ferganensis* (qui vulgo *Alfraganus* dicitur) Arithmeticæ & calculi Astronomici solertiâ adeo excelluit, ut *الحاسب* *Computator* cognominatus fuerit, dicente *Golio*, qui ejusdem *Elementa Astronomica* Latine & Arabicè adjectis Notis edidit. *Thebit ben-Cora* item & *Alfarabium* Astronomos fuisse haud infirmi ordinis

affirmat *Hotting. Hist. Sac. N. T. Sec. XI. S. II.* quo loco & alios qui de Instrumentis Astronomicis, item de Planisphæriis, Astrolabio, Calendariis &c. scripsere Arabes, ordine recenset. Historiam insuper, quam habet *Juch. p. 128. b.* de diluvio, quod Astronomi tempore Mostaalæ, filii Mostadheri Chalifæ, prædixere; ut & nomina Schematum cælestium, Stellarum, Mensium atque dierum &c. vide apud *Jam. cit. Ant. Anal. p. 310. seqq. & Hist. Sac. N. T. Sec. XII. p. 199.*

§. XIX.

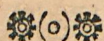
Cæterum & OPTICÆ, ARITHMETICÆ, GEOGRAPHIÆ, GEOMETRIÆ ac MUSICÆ operam dedisse Arabes, eorum hac de re monumenta testimonium dicunt, ut sunt *Commentaria in Libros Opticos Aaseni Ibn - Haitem Basfrensis; Ptolomæi Libri V. Optici. Chejamii Algebra Cubica; Ibn-Ibrahim Demonstratio Regule falsæ. Geographus Nubiensis; Geographia Abulfedæ, quam Latine interpretatus est Schikardus. Thebit Ibn - Cora problemata Geometrica; Ibn-Serri de dimensione & Sectione Sphæræ. Alfarabii Liber de proportione Musica.* Hæc & alia ejus generis scripta

scripta recenset *Hotting. Smegm. Or. Lib. III. P. II.* Quidni igitur in hisce quoque studiis ullum hinc nobis operæ pretium speremus?

§. XX.

HISTORIARUM nihilominus alumnium ad acquirendam hujus Linguae notitiam vel unum hoc excitabit, quod absque ista in Græcorum pariter atque Latinorum scriptis sæpius impingat. Nescit enim quid *هجرة* *Hegira*, *مملوك* *Mamluk*, *خليفة* *Chalifa*, *شريف* *Scherif*, *سركوبون* *Saraceni*, *مفتي* *Musfi*, *وزير* *Vezir*, *محمد* *Muhammed* aliave ejus tarinæ vocabula sibi velint vel undè descendant. Ipsum quoque non parum moratur, quando mentionem injici observat diversarum Ærarum (quam ipsam vocem ab Arabico *هجرة* derivant ineptè Linguae hujus imperiti) seu Epocharum; talis est *البحر* *Epocha Hegira*, seu fugæ Muhammedicæ; *والكر نجر* *Epocha Alexandri Magni*; *الشهداء* *Epocha Martyrum Sanctorum* seu Diocletiana. Extant varia Historiographorum tam Universalium quam particularium scripta

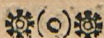

pta apud *Hotting. Smegm. Orient. Lib. III. P. II. à pag. 267. ad 271.* quorum jam non est narrandi locus.

§. XXI.

POESES tandem haud ignaros deprehendimus Arabes. Multi enim Chalifæ & Reges Poetæ tuere celebres atque felices. Sic *Abulhasenus*, qui cum à fratre Mustarschedo Billa Chalifa esset captus, carminibus gratiam ejus ambiit. *Talaajum* quoque ut & *Mostanghedum* carmina reliquisset posteritati, testis est *Hotting. Hist. Sac. N. T. Sec. XII.* Prægrandem insuper Poëtarum numerum vide apud *Eundem, Smegm. Orient. Lib. III. P. II. à p. 262. ad 267.* Haud postremi inter illos fuere *أبو العلاء أحمد بن أبي اللؤلؤ عبد الله ابن سليمان* *Abulolæ, Ahmed, fil. Abdallæ, fil. Solimân,* cujus varia Carmina *Golini* edidit; & *أبو اسمعيل الطغرائي* *Abu-Ismael Tograi,* cujus carmen eruditissimum, *لامية الحزم* dictum, notis illustratum operâ *Ed. Pocockii Oxonii 1661* prodiit. *Kal. λυγαρίας* denique studiosissimi sunt Arabes. Ad majorem enim Scripturæ venustatem

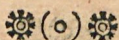

tem multi peculiare quosdam nexus Literarum & ductus excogitarunt, ut sunt *Abu-Ati Ibn-Moela*, *Ebnobvoba*, alique. Diversa Scripturæ genera vide in Gram. nostra p. 6. 7. Alios eruditione celebres mittimus in præsentî. *Vid. & h. l. Steph. Morin. Exercit. de Lingua primeva, p. 435.*

§. XXII.

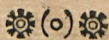
Vides ex his, *L. B.* magno Usui multis in rebus esse Linguam Arabicam nosse. Et sanè ipsa Arabia quid est aliud, quam vivum Musæum, tot proceribus & antesignanis refertum Literarum? Floruere quippe ibidem *Academiæ* variæ, *Marocci* nempe, *Fesse*, ubi Bibliothecam fuisse asservatam, in qua 32000. Libri, asserit ex aliis *Waltonus* Diss. cit. p. 77. *Hubedde*, *Constantinæ*, *Tuneti*, *Tripoli*, *Sigillmessæ*, *Alexandriæ*, *Cairi*, *Basoræ* & *Cusæ*; (de quibus *Joh. Leonis Africa*) floruerunt artes, & scientiæ per annos ferè Sexcentos, cum regnaret apud nos fœda barbaries & literatura omnis esset prorsus extincta, dicente *Bocharto* in *Phaleg. Lib. I. cap. XV.* Florent hodiernum Scholæ illustres & studia, ceu illi testantur, qui è Regione ista bello capti ad nos redeunt. Pauca hæc *B. L.* æquo animo accipe, boni consule
no-

nostrisque conatibus fave, reputans nobiscum
illud Seneca, quod habet Epist. 64. *Etsi omnia à veteribus inventa essent, hoc tamen semper novum erit, usum & inventorum ab aliis scientia & dispositio.* Restat, Deo immortali gratias persolvamus debitas, quod sua Clementia ac Gratia nos hoc in stadio adjuvare voluerit. Faxit Summus rerum Arbiter atque stator, ut hæcce qualia qualia vergant in Nominis sui SS. Gloriam, nostrum item & Ecclesiæ suæ emolumentum quàm maximum, per Christum Dominum nostrum! Neque in alio universum vitæ nostræ genus æque, quàm concinendis divinis laudibus fundendisque precibus ac votis versabitur.

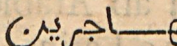
والحمد لله واحد

SUPER-

SUPERPONDIA.

I.

Muhammedani Hagareni vocantur non ab Hagare ancilla Abrahami, sed quasi juxta *Etma-cinum Histor. Sarac. & alios.*

II.

Saraceni dicuntur non à Sara, nec à sed potiùs ab Arabico furatus est.

III.

Alcoranus multa habet contradictoria.

IV.

Alcoranus mendaciis atque fignientis scatet.

V.

Muhammedani non planè contemnenda

⊙(o)⊙
temnenda de nostra Religio-
ne statuunt.

VI.

Messiã nomen apud Arabes ve-
nerabile est ac frequens.

VII.

Dialectus Turcica ab Arabica
differt ut Gallica à Latina.

IIIX.

Primum Corani Caput à Mu-
ammedanis tanti æstima-
tur, quanti nos Orationem
Dominicam facimus.

IX.

سر اسكندر Seraskir videtur
compositum ex Arabico سر اسكندر
Dux, Princeps; & Turcico
اسكندر Exercitus.

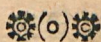
Fuga

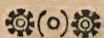
Fuga Vacui.

Excerpta Epistolæ D. Jordani
Edenii ad V.C.D. Job. Henr. Hot-
tingerum, quæ extat Smegm.
Orient. L.I. p.3. seqq.

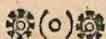
Quod superioribus seculis Lite-
rarum studia, vel neglecta
prorsus fuerint, vel certè minus fe-
liciter culta, duo cumprimis ef-
fecisse mihi videntur; pretium e-
arundem haud rectè æstimatum,
& via, partim incerta, partim
nimium difficilis, qua ad erudi-
tionis metam hominibus istis erat
ince-

incedendum. Atque prius quidem illud malum non tam frequentior armorum usus pepere-
rat, atque toto mundo sevens
Martis crudelitas, quàm dete-
standa illorum, qui sacra pari-
ter & profana sui juris fecerant,
socordia atque ambitio, quæ ma-
jor haud dubiè orbis calamitas
censeri debet. Cùm enim illi
non modo rudes ipsi plerumque
fuerint, sed & dominationi suæ
tanto melius cautum viderint,
quanto crassior hominum men-
tes occuparet cecitas, haud mi-
rum est, literas tum sensim con-
temni ceptas, atque adeò pau-
cos fuisse, qui ad illas animum
appulerint. Sed & isti, quibus
de meliori luto præcordia erant,
huc

• huc conversi nullum invenire
potuerunt idoneum ducem, un-
de quidam in ipso statim limine
substitere, quidam majora ausi,
post longas molestias nihil minus,
quam quod quaesiverant, sunt
assecuti. Ut enim ad summam
miseriam nihil amplius deesset,
Scholas simul fastus & adulatio
invaserant, quibus factum est,
quod veri sapientiae fontes pri-
mum neglecti fuerint, mox
spreti, tandem quod malorum
caput erat, severe prohibiti:
contra autem somnia, fabulae,
& quidquid tandem futilium dis-
putationum, quod vel ad o-
sistentandas ingenii vires, vel su-
perspitionem confirmandam perti-
neret, tanquam divina oracula
discen-

discitentibus obruta &c. Inter varias verò hæc
reliquarum disciplinarum vices, duriorẽ longè
sortem experta sunt Orientales Lingua, utpote
quarum studium usque ad nostra penè tempora,
è Christianorum Scholis vel exulavit prorsus, vel
ab oppido paucis susceptum est &c. Totum igitur
illud, quantum est, clementiæ divini debetur, quod
superiore seculo, hi orientis Theauri in orbem
nostrum fuerint inveci &c. Nemo sanioris ju-
dicii erit, quin adprimè necessariam, Theologò
presertim judicet, non modo tantam Hebræ
Lingua notitiam, ut textum sacrum resolvere,
intelligere, atque sic ex ipsis fontibus sensum eru-
ere queat; sed & aliquam reliquarum Ori-
entalium, quarum insignis, in locis scripturæ dif-
ficilioribus, usus vel mediocriter doctis satis est
manifestus. Arabum scripta quod concernit,
quanto illa recentius in nostrum hanc orbem in-
troducã sunt, tantò minus vulgò hucusque inno-
tuerunt, quo fit, ut de illis pauci adèò sint sollici-
ti. De usu eorum dubitare facile non potest,
qui populi istius ortum, mores, gesta denique
vel mediocriter novit.

9
4
3
5
2
5
2

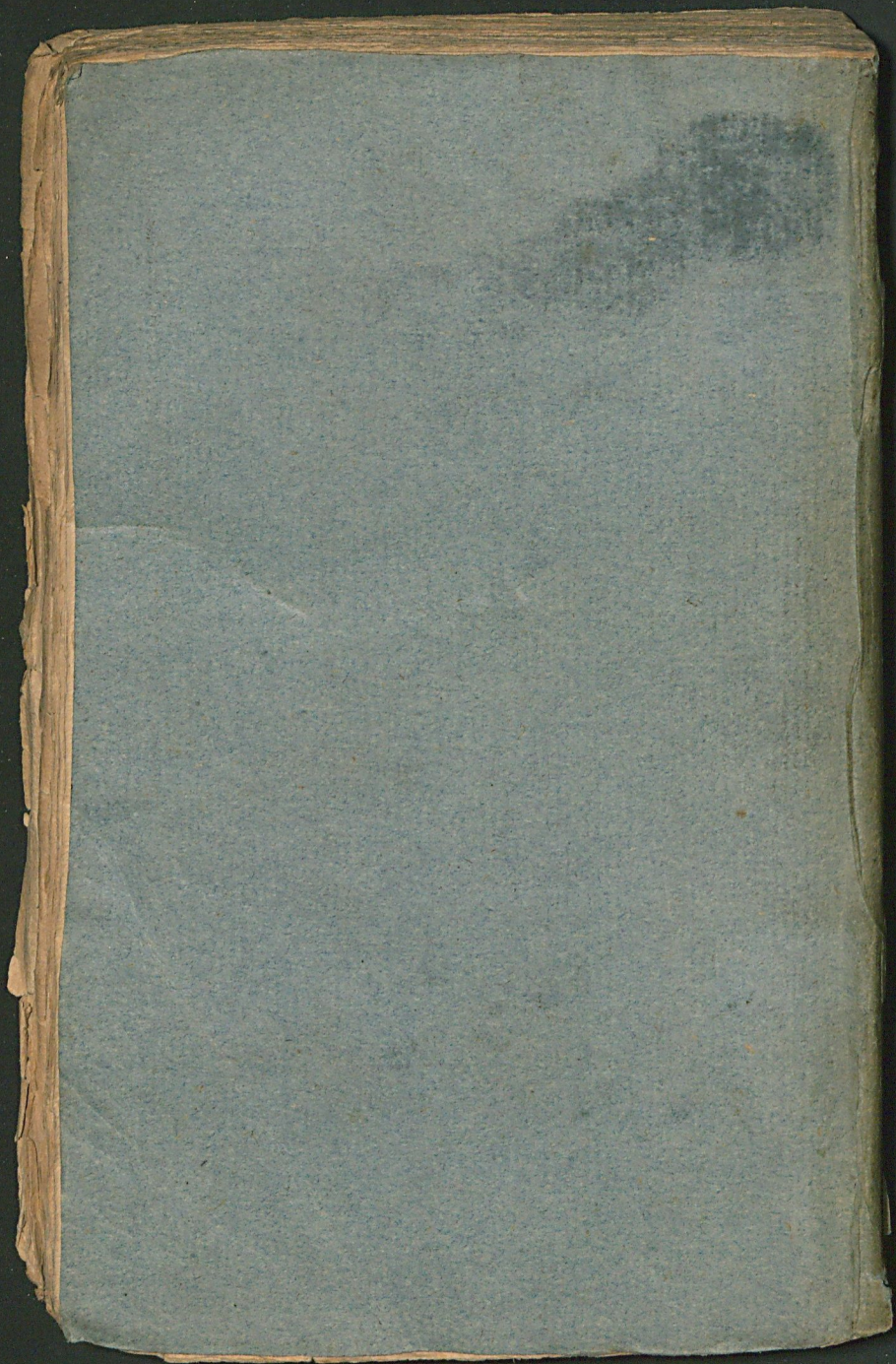
Quotusquisque

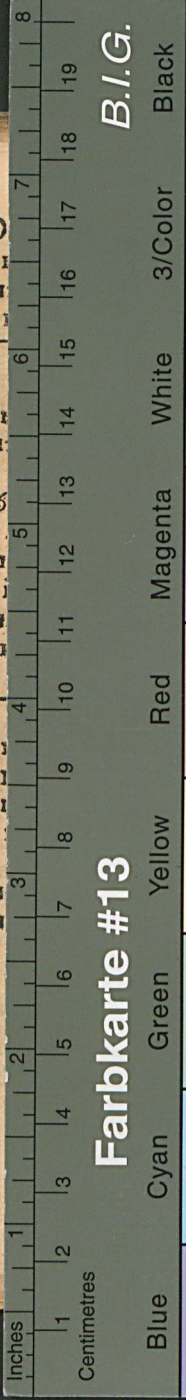
R.
Rex
Ridere

20 A 12
11 1,39

126 177 18

V17

B.I.G.

Farbkarte #13

21

Q. D. B. V.

FRUCTUS
LINGUÆ ARABICÆ,
in
Facultate Philosophicæ
inductu,
DERTATIONE PHILOLOGICA

in
ALMA LIPSIENSI
H. L. Q. C.
ostendit

ac
II. Decembr. A.O.R. M DC XCII.
publicæ *συμφιλολογούντων* disquisitioni
submitit

PRÆSES
JOH. DAVID Schieferdecker/
Weisenfels. Misn.
RESPONDENTE
MANNE-MARTINO Schmid/
Coburgo-Franc.

Auctior edita Anno M DC XCV.

18.